

EUROPSKA UNIJA

EUROPSKI PARLAMENT

VIJEĆE

**Strasbourg, 19. listopada 2022.
(OR. en)**

**2022/0214(COD)
LEX 2190**

**PE-CONS 47/1/22
REV 1**

**AVIATION 213
COVID-19 144
CORLX 763
COEST 630
CODEC 1251**

**UREDBA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA O IZMJENI UREDBE VIJEĆA (EEZ) BR.
95/93 U POGLEDU PRIVREMENOG OSLOBOĐENJA OD PRAVILÂ O ISKORIŠTAVANJU
SLOTOVA U ZRAČNIM LUKAMA UNIJE ZBOG EPIDEMIOLOŠKE SITUACIJE ILI VOJNE
AGRESIJE**

UREDBA (EU) 2022/...
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 19. listopada 2022.

**o izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 95/93 u pogledu privremenog oslobođenja
od pravilâ o iskorištavanju slotova u zračnim lukama Unije zbog
epidemiološke situacije ili vojne agresije**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 100. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtâ zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom²,

¹ Mišljenje od 22. rujna 2022. (još nije objavljeno u Službenom listu).

² Stajalište Europskog parlamenta od 6. listopada 2022. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 13. listopada 2022.

budući da:

- (1) Uredba Vijeća (EEZ) br. 95/93¹ nekoliko je puta izmijenjena od početka krize uzrokovane bolešću COVID-19 jer je zahtjev utvrđen u toj uredbi da se iskoristi najmanje 80 % serije slotova kako bi se zadržalo pravo na istu seriju slotova u sljedećem jednakovrijednom razdoblju reda letenja postao neodrživ za zračne prijevoznike s obzirom na izrazito smanjene razine zračnog prometa.
- (2) Podaci koje je objavio Eurocontrol, upravitelj mreže za mrežne funkcije zračnog prometa jedinstvenog europskog neba, pokazuju da se od početka ljetnog razdoblja reda letenja za 2022. zračni promet znatno oporavio i da se prema osnovnoj prognozi očekuje da će početkom zimskog razdoblja reda letenja za 2022./2023. biti na razinama od približno 90 % prometa iz 2019. Na temelju tih podataka opravdan je povratak na zahtjev od 80 % iskorištenosti slotova kao opće pravilo za ljetno razdoblje reda letenja za 2023., što se dopunjuje posebnim izuzećem od pravila o minimalnoj iskorištenosti slotova u slučajevima opravdane neiskorištenosti slotova.
- (3) Međutim, zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19 stanje u zrakoplovnom sektoru i dalje je veoma neizvjesno. Kao što je bio slučaj krajem 2021., mogu se pojaviti nove varijante bolesti COVID-19 i uzrokovati nagle reakcije nacionalnih tijela i potrošača, što može negativno utjecati na zračni promet. Nadalje, na određena tržišta dugih linija i dalje se primjenjuju sanitarne mjere koje ozbiljno ometaju zračni promet.

¹ Uredba Vijeća (EEZ) br. 95/93 od 18. siječnja 1993. o zajedničkim pravilima za dodjelu slotova u zračnim lukama Zajednice (SL L 14, 22.1.1993., str. 1.).

- (4) Agresivni rat Rusije protiv Ukrajine isto tako utječe na zračni promet i sposobnost zračnih prijevoznika da iskorištavaju svoje slotove jer je zračnim prijevoznicima iz Unije onemogućen ulazak u zračni prostor Bjelarus, Rusije i Ukrajine.
- (5) Zračni prijevoznici ne mogu utjecati na ograničenja putovanja koja su države uvele iz sanitarnih razloga i na nemogućnost ulaska u zračni prostor koji je postao ratna zona. Te okolnosti mogu dovesti do dobrovoljnog ili prisilnog otkazivanja njihovih usluga zračnog prijevoza ili prilagođavanja redova letenja. Dobrovoljnim otkazivanjima osobito se štiti financijska stabilnost zračnih prijevoznika i istodobno izbjegava štetan utjecaj koji na okoliš ima obavljanje letova samo u svrhu zadržavanja slotova.
- (6) U takvim okolnostima zračni prijevoznici koji ne uspiju iskoristiti svoje slotove u skladu sa stopom iskorištenosti slotova utvrđenom u Uredbi (EEZ) br. 95/93 ne bi trebali automatski izgubiti prednost u pogledu serije slotova, kako je utvrđena u članku 8. stavku 2. i članku 10. stavku 2. te uredbe, koju bi inače mogli imati. Ovom bi se Uredbom trebala utvrditi posebna pravila u tu svrhu.
- (7) Istodobno treba podsjetiti i na ciljeve Uredbe (EEZ) br. 95/93, to jest osiguravanje učinkovite upotrebe kapaciteta zračnih luka i osiguravanje pravednog pristupa svih zračnih prijevoznika ograničenom kapacitetu zračnih luka, čime se potiče tržišno natjecanje. Prilagodba redovitih zahtjeva o iskorištenosti slotova primjenom niže stope iskorištenosti ili proširenih iznimki u slučaju opravdane neiskorištenosti slotova trebala bi biti strogo ograničena na situacije u kojima je oslobođenje u vezi sa slotovima potrebno i ne bi trebala dovesti do nepravednih konkurentskih prednosti za one zračne prijevoznike koji imaju povijesno pravo na slotove.

- (8) Posebno je potrebno osigurati da zračni prijevoznici koji su spremni pružati usluge mogu upotrijebiti neiskorišteni kapacitet te da imaju mogućnost dugoročnog zadržavanja takvih slotova. Time bi se trebali zadržati poticaji zračnim prijevoznicima da iskoriste kapacitete zračnih luka, što bi koristilo i potrošačima s obzirom na povezanost.
- (9) Stoga je, u skladu s tim načelima i na ograničeno razdoblje, potrebno utvrditi uvjete pod kojima bi zračni prijevoznici i dalje trebali imati prava na seriju slotova na temelju članka 8. stavka 2. i članka 10. stavka 2. Uredbe (EEZ) br. 95/93 te utvrditi zahtjeve za dotične zračne prijevoznike da oslobode neiskorišteni kapacitet. To razdoblje trebalo bi trajati od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023. u skladu s prognozom Eurocontrola o oporavku.
- (10) Tijekom tog razdoblja definicija pojma „novi sudionik” trebala bi i dalje biti proširena kako bi se povećao broj obuhvaćenih zračnih prijevoznika, čime bi se većem broju zračnih prijevoznika omogućilo da uspostave i prošire svoje operacije.
- (11) U razdoblju od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023. u okviru sustava dodjele slotova trebalo bi i dalje uzimati u obzir nastojanja zračnih prijevoznika koji su obavljali letove u slotovima koji su dio serije na koju drugi zračni prijevoznik ima pravo na temelju članka 8. stavka 2. i članka 10. stavka 2. Uredbe (EEZ) br. 95/93, no koji su stavljeni na raspolaganje koordinatorskom slotovima radi privremene preraspodjele. Stoga bi se zračnim prijevoznicima koji su iskoristili barem pet slotova iz neke serije trebala dati prednost pri dodjeli tih serija u sljedećem jednakovrijednom razdoblju reda letenja, pod uvjetom dostupnosti kapaciteta zračnih luka.

- (12) Kako bi se odgovorilo na posljedice agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine i podupro oporavak povezanosti Unije i Ukrajine, potrebno je produljiti razdoblje u kojem se prijevoznici mogu osloniti na razlog utvrđen u članku 10. stavku 4. točki (a) Uredbe (EEZ) br. 95/93 kako bi opravdali neiskorištavanje serije slotova na linijama između Unije i Ukrajine.
- (13) Ne dovodeći u pitanje obvezu država članica da poštuju pravo Unije, posebno pravila utvrđena u Ugovorima i Uredbi (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća¹, negativne posljedice na mogućnost putnika da putuju koje proizlaze iz mogućih ograničenja koja su donijela javna tijela država članica ili trećih zemalja i kojima se odgovara na epidemiološke situacije, prirodne katastrofe ili političke nemire, kao što su pobune, nemiri ili ozbiljni javni neredi, ne mogu se pripisivati zračnim prijevoznicima i trebalo bi ih ublažiti ako te mjere znatno utječu na održivost ili mogućnost putovanja ili potražnju na dotičnim linijama. Mjerama za ublažavanje trebalo bi se osigurati da zračni prijevoznici ne budu kažnjeni za neiskorištavanje slotova ako ono proizlazi iz takvih ograničenja.

¹ Uredba (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici (SL L 293, 31.10.2008., str. 3.).

- (14) Kako bi se smanjio rizik od narušavanja tržišnog natjecanja i osigurala učinkovita upotreba kapaciteta zračnih luka, posebno olakšanje u pogledu učinaka uvođenja tih ograničenja trebalo bi biti ograničenog trajanja i opsega čime bi se osiguralo da učinak mjera za ublažavanje bude ograničen na razdoblje u kojem su bile opravdane. Za slotove obuhvaćene takvim mjerama kojima se ublažava učinak ograničenja trebalo bi se smatrati da su iskorišteni za potrebe Uredbe (EEZ) br. 95/93.
- (15) Potrebno je pojasniti da se odredbe o iznimkama u slučaju opravdane neiskorištenosti slotova ne primjenjuju na zračne prijevoznike na koje se primjenjuju mjere ograničavanja donesene na temelju članka 29. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) ili članka 215. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) niti na zračne prijevoznike na koje se primjenjuje zabrana letenja unutar Unije, a koji su navedeni u Prilogu A ili Prilogu B Uredbi Komisije (EZ) br. 474/2006¹. Kako bi se osigurala djelotvorna primjena tih mjera, nemogućnost pozivanja na odredbe o iznimkama u slučaju opravdane neiskorištenosti slotova trebala bi se primjenjivati i na zračne prijevoznike na koje se već primjenjuju takve mjere ograničavanja koje su na snazi su na datum stupanja na snagu ove Uredbe.
- (16) Trebalo bi ojačati suradnju među koordinadorima kako bi se osigurala ujednačena provedba Uredbe (EEZ) br. 95/93 u cijeloj Uniji.

¹ Uredba Komisije (EZ) br. 474/2006 od 22. ožujka 2006. o uspostavi popisa Zajednice onih zračnih prijevoznika na koje se primjenjuje zabrana letenja unutar Zajednice iz poglavlja II. Uredbe (EZ) br. 2111/2005 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 84, 23.3.2006., str. 14.).

- (17) Koordinator bi trebali razmjenjivati najbolju praksu o provedbi Uredbe (EEZ) br. 95/93, među ostalim putem Europskog udruženja koordinatora zračnih luka (EUACA). EUACA se potiče da nastavi izdavati smjernice kako bi se osigurala usklađena provedba pravila Unije, a posebno onih o odredbi o ublažavanju ograničenja. Nadalje, informacija o tome primjenjuje li se ublažavanje važna je zračnim prijevoznicima pri planiranju njihovih redova letenja. Stoga je potrebno osigurati da koordinatori transparentno priopćuju informacije.
- (18) Iako bi mjere za ublažavanje ograničenja trebalo strogo tumačiti jer predstavljaju iznimku od redovitih zahtjeva o iskorištenosti slotova, u određenim okolnostima trebalo bi biti moguće zahtijevati zajedničko djelovanje svih koordinatora kako bi se osigurali jednaki uvjeti u cijeloj Uniji. Pod određenim uvjetima i na temelju jednoglasne odluke koordinatori bi tu odredbu trebali moći primijeniti na sve slotove koji se drže u koordiniranim zračnim lukama.
- (19) Na pouzdanost prognoza o zračnom prometu za zimsko razdoblje reda letenja za 2022./2023. negativno utječe neizvjesnost u pogledu razvoja različitih kriza, posebice stanja u Ukrajini i krize uzrokovane bolešću COVID-19. Stoga bi zračne prijevoznike, u mjeri u kojoj je to potrebno, trebalo osloboditi zahtjevâ za korištenje slotova kako bi zadržali pravo na iste slotove u sljedećem jednakovrijednom razdoblju reda letenja. Time bi se zračnim prijevoznicima omogućilo da povećaju pružanje usluga kada okolnosti to dopuste, u cilju primjene redovitih pravila za korištenje slotova od ljetnog razdoblja reda letenja za 2023., podložno prilagodbama koje je Komisija u posebnim okolnostima provela kako bi reagirala na određene izazove za sektor zračnog prometa.

- (20) Kako bi se odgovorilo na razvoj učinka krize uzrokovane bolešću COVID-19 ili druge epidemiološke situacije, kao i na izravne razorne posljedice agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine na zračni promet i kako bi se poduprla povezanost s Ukrajinom ili iz nje te kako bi se fleksibilno odgovorilo, ako je to nužno i opravdano, na izazove s kojima se zbog toga suočava sektor zračnog prometa, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s izmjenom postotnih vrijednosti minimalne stope iskorištenosti u određenom rasponu i za svako razdoblje reda letenja unutar razdoblja od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023. u skladu s prognozom Eurocontrola o oporavku te u vezi s izmjenom postotnih vrijednosti minimalne stope iskorištenosti u određenom rasponu za linije između Unije i Ukrajine i za svako razdoblje reda letenja unutar razdoblja od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.¹ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

¹ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

- (21) Zračne luke, pružatelji usluga zračnih luka i zračni prijevoznici trebaju imati informacije o dostupnom kapacitetu radi odgovarajućeg planiranja. Zračni prijevoznici koji nemaju namjeru koristiti određene slotove trebali bi ih nastaviti što ranije stavljati na raspolaganje koordinatoru radi moguće preraspodjele drugim zračnim prijevoznicima, a najkasnije tri tjedna prije planiranog datuma korištenja. Ako zračni prijevoznici opetovano ne ispunjavaju taj zahtjev, ne bi trebali ostvarivati koristi od snižene stope korištenja slotova.
- (22) Ako je koordinator siguran da je zračni prijevoznik prestao obavljati letove u određenoj zračnoj luci, trebao bi mu oduzeti te slotove i staviti ih u bazu radi preraspodjele drugim prijevoznicima.
- (23) Zabrana zračnim prijevoznicima da ulaze u zračni prostor Unije koja proizlazi iz primjene mjera ograničavanja donesenih na temelju članka 29. UEU-a ili članka 215. UFEU-a ili iz zabrane letenja na temelju Uredbe (EZ) br. 474/2006 mogla bi dovesti do neopravdanog blokiranja slotova u zračnim lukama Unije. Iako se slotovi koje su ti zračni prijevoznici prethodno koristili mogu preraspodijeliti na ad hoc osnovi u razdoblju reda letenja, time se u nedostatnoj mjeri potiče učinkovito iskorištavanje slotova kojim se zračnim prijevoznicima omogućuje da povećaju dugoročno tržišno natjecanje i povezanost u korist potrošača. Stoga bi te slotove trebalo odmah oduzeti dotičnim zračnim prijevoznicima.

- (24) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, to jest uspostavu posebnih pravila i vremenski ograničeno oslobođenje od općih pravila o iskorištavanju slotova radi ublažavanja učinaka epidemiološke krize i agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine na zračni promet, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka predloženog djelovanja on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (25) Uzimajući u obzir hitnost koja proizlazi iz iznimnih okolnosti povezanih s krizom uzrokovanom bolešću COVID-19 i agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine, smatra se primjerenim pozvati se na iznimku od roka od osam tjedana predviđenu u članku 4. Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Uniji, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji, Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.
- (26) Kako bi se omogućila brza primjena mjera predviđenih u ovoj Uredbi, ona bi trebala hitno stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EEZ) br. 95/93 mijenja se kako slijedi:

1. članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) u točki (ba) uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„tijekom razdoblja od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023. „novi sudionik” znači:”;

(b) u točki (f) podtočka i. zamjenjuje se sljedećim:

„„zračni prijevoznik’ znači poduzeće za javni zračni promet koje posjeduje važeću operativnu licenciju ili drugi odgovarajući dokument najkasnije 31. siječnja za sljedeće ljetno razdoblje reda letenja ili 31. kolovoza za sljedeće zimsko razdoblje reda letenja; za potrebe članka 4., 8., 8.a, 10. i 10.a definicija zračnog prijevoznika odnosi se i na operatore poslovnog zrakoplovstva kada obavljaju zračni promet prema redu letenja; za potrebe članka 7. i 14. definicija zračnog prijevoznika odnosi se i na sve operatore civilnog zrakoplovstva;”;

2. članak 8. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. prvom podstavku uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ne dovodeći u pitanje članke 7., 8.a i 9., članak 10. stavak 1. i članak 14., stavak 1. ovog članka ne primjenjuje se kad su ispunjeni sljedeći uvjeti:”;

(b) u stavku 2.a prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„2.a Tijekom razdoblja od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023., a pod uvjetom da u zračnoj luci postoji dostupan kapacitet, serija slotova koja je vraćena u bazu slotova u skladu sa stavkom 1. ovog članka na kraju razdoblja reda letenja („referentno razdoblje reda letenja”) na zahtjev se dodjeljuje za sljedeće jednakovrijedno razdoblje reda letenja zračnom prijevozniku koji je iskoristio najmanje pet slotova iz predmetne serije nakon primjene članka 10.a stavka 7. tijekom referentnog razdoblja reda letenja.”;

(c) stavak 6.a zamjenjuje se sljedećim:

„6.a U razdoblju tijekom kojeg se primjenjuju koordinacijski parametri uslijed bolesti COVID-19 i kako bi se osigurala ispravna primjena takvih koordinacijskih parametara, koordinator može, nakon što sasluša dotičnog zračnog prijevoznika, izmijeniti vrijeme zatraženih ili dodijeljenih slotova obuhvaćenih razdobljem od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023. ili ih otkazati. U tom kontekstu koordinator uzima u obzir dodatna pravila i smjernice iz stavka 5., podložno uvjetima koji su njime utvrđeni.”;

3. članak 10. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2.a briše se;

(b) stavak 4. mijenja se kako slijedi:

i. prvi podstavak mijenja se kako slijedi:

– točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) sudski postupak vezan za primjenu članka 9. ove Uredbe za one linije gdje su obveze javne službe propisane u skladu s člankom 4. Uredbe (EEZ) br. 2408/92, a koje imaju kao posljedicu privremeni prekid prometovanja na tim linijama.”;

– točka (e) briše se;

- ii. drugi, treći, četvrti i peti podstavak brišu se;
- iii. dodaje se sljedeći podstavak:

„Ako posljedice agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine i uništenje kritične infrastrukture utječu na mogućnost pružanja usluga zračnog prijevoza i potražnju za uslugama zračnog prijevoza, koordinatori primjenjuju prvi podstavak točku (a) na linije između Unije i Ukrajine u razdoblju u kojem je zračni prostor zatvoren ili je zračna luka zatvorena, ovisno o tome što nastupi kasnije, i dodatnom razdoblju od 16 tjedana. Koordinator obavješćuje Komisiju o datumu početka i datumu završetka tog razdoblja od 16 tjedana.”;

- (c) umeću se sljedeći stavci:

„4.a Nadalje, tijekom razdoblja od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023. neiskorištavanje slotova može biti opravdano i uvođenjem ograničenja kojima javna tijela nastoje odgovoriti na veliku epidemiološku situaciju, prirodnu katastrofu ili političke nemire na jednom kraju linije za koju se dotični slot iskorištavao ili ga se planiralo iskoristiti, pod uvjetom da ta ograničenja znatno utječu na mogućnost putovanja ili potražnju za putovanjem te da na dotičnim linijama ograničenja dovode do bilo čega od sljedećeg:

- (a) djelomičnog ili potpunog zatvaranja granice, zračne luke ili zračnog prostora tijekom znatnog dijela relevantnog razdoblja reda letenja;

- (b) ozbiljne prepreke mogućnosti putnika da putuju bilo kojim prijevoznikom na toj izravnoj liniji tijekom znatnog dijela relevantnog razdoblja reda letenja, primjerice ako je ta prepreka povezana s bilo kojim od sljedećih razloga:
- ograničenjima putovanja na temelju državljanstva ili mjesta boravišta, zabranom svih putovanja osim nužnih putovanja ili zabranom letova iz određenih zemalja ili zemljopisnih područja ili u njih,
 - ograničenjima kretanja ili mjerama karantene ili izolacije unutar zemlje ili regije u kojoj se nalazi određena zračna luka (uključujući međutočke), osim ako se karantena može izbjeći negativnim testom, potvrdom o oporavku ili potvrdom o cijepljenju koje Unija priznaje,
 - ograničenjima u pogledu dostupnosti usluga nužnih za izravnu potporu pružanju usluge zračnog prijevoza, što uključuje prestanak pružanja ugostiteljskih i javnih usluga, uključujući prijevoz, koja dovode do velikog pada potražnje na bilo kojem kraju linije,

- ograničenjima u pogledu broja putnika po letu i učestalosti letova po zračnom prijevozniku koja dovode do ozbiljnog pada potražnje na bilo kojem kraju linije;
- (c) ograničenja kretanja posade zrakoplova kojima se znatno ometa pružanje usluga zračnog prijevoza prema zračnim lukama koje se opslužuju ili iz njih, uključujući nagle zabrane ulaska ili neočekivano zadržavanje posade zbog mjera karantene, osim ako se karantena može izbjeći negativnim testom, potvrdom o oporavku ili potvrdom o cijepljenju koje Unija priznaje.

Ovaj stavak primjenjuje se tijekom razdoblja u kojem se primjenjuju ograničenja iz prvog podstavka i tijekom dodatnog razdoblja od najviše šest tjedana, podložno trećem i četvrtom podstavku. Međutim, ako se ta ograničenja prestanu primjenjivati manje od šest tjedana prije kraja razdoblja reda letenja, ovaj stavak primjenjuje se na ostatak razdoblja od šest tjedana samo ako se slotovi u sljedećem razdoblju reda letenja koriste za istu liniju.

Ovaj stavak primjenjuje se samo na slotove korištene za linije za koje su se već koristili prije objavljivanja ograničenja iz prvog podstavka.

Ovaj stavak prestaje se primjenjivati ako se zračni prijevoznik koji se koristi dotičnim slotovima prebaci na liniju na koju ne utječu ograničenja iz prvog podstavka.

Kada većina država članica koje predstavljaju najmanje 50 % stanovništva Unije primjenjuje ograničenja iz prvog podstavka koja znatno utječu na mogućnost putovanja ili potražnju za putovanjem i koja dovode do bilo koje situacije iz prvog podstavka točaka od (a) do (c), svaki koordinator, nakon što koordinatori svih zračnih luka Zajednice koje se koordiniraju donesu jednoglasnu odluku da je neiskorištavanje općenito opravdano i priopće tu odluku Komisiji i državama članicama, može primijeniti ovaj stavak na sve slotove koji se drže u takvim zračnim lukama tijekom trajanja ograničenja koja su na snazi i do šest dodatnih tjedana, pod uvjetom da ta ograničenja utječu na znatan broj linija prema zračnoj luci Zajednice ili iz nje, zbog čega zračni promet u Uniji u velikoj mjeri postaje neodrživ ili dovodi do pojave nejednakih uvjeta.

- 4.b Ako je neiskorištavanje slotova opravdano ograničenjima iz stavka 4. ili 4.a, koordinatori smatraju da se slot iskorištavao u okviru serije dotičnih slotova.

- 4.c Zračni prijevoznici čije su operacije spriječene mjerama ograničavanja donesenima na temelju članka 29. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) ili članka 215. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), uključujući one koje su na snazi ... [datum stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] i zračni prijevoznici na koje se primjenjuje zabrana letenja unutar Unije koji su navedeni u Prilogu A ili Prilogu B Uredbi Komisije (EZ) br. 474/2006* nemaju pravo pozvati se na opravdanje za neiskorištavanje slotova na temelju stavaka 4. i 4.a ovog članka.

Međutim, odstupajući od prvog podstavka, ako je takvim zračnim prijevoznicima dopušteno letjeti zrakoplovom zakupljenim s posadom zračnog prijevoznika čije operacije nisu spriječene takvim mjerama ograničavanja i na koje se ne primjenjuje takva zabrana letenja, oni se mogu pozvati na opravdanje za neiskorištavanje slotova na temelju stavaka 4. i 4.a, pod uvjetom da se poštuju sigurnosna pravila koja se primjenjuju u Uniji.

- 4.d Koordinator i redovito razmjenjuju najbolju praksu povezanu s provedbom stavaka 4. i 4.a kako bi se osigurala njihova koherentna i dosljedna primjena u cijeloj Uniji.

Koordinatori objavljuju i redovito ažuriraju popis odredišta na koja se primjenjuju stavci 4. i 4.a.

* Uredba Komisije (EZ) br. 474/2006 od 22. ožujka 2006. o uspostavi popisa Zajednice onih zračnih prijevoznika na koje se primjenjuje zabrana letenja unutar Zajednice iz poglavlja II. Uredbe (EZ) br. 2111/2005 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 84, 23.3.2006., str. 14.).”;

- (d) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Na zahtjev države članice ili na njezinu vlastitu inicijativu Komisija provjerava primjenu stavaka 4. i 4.a od strane koordinatora zračne luke koja je obuhvaćena područjem primjene ove Uredbe.”;

4. članak 10.a mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Članak 10.a

Dodjela slotova kao odgovor na određene krizne situacije”;

(b) stavci 1., 2. i 4. brišu se;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Tijekom razdoblja od 30. listopada 2022. do 25. ožujka 2023. te za potrebe članka 8. stavka 2., članka 10. stavaka 2. i 4. te članka 14. stavka 6. prvog podstavka, ako zračni prijevoznik na zadovoljavajući način dokaže koordinatoru da je iskoristio seriju slotova koja mu je dodijeljena, kako ju je odobrio koordinator, najmanje 75 % vremena tijekom razdoblja reda letenja za koje mu je dodijeljena, taj zračni prijevoznik ima pravo na istu seriju slotova u sljedećem jednakovrijednom razdoblju reda letenja.”;

(d) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Ako podaci koje je objavio Eurocontrol jasno pokazuju da je tjedni zračni promet tijekom razdoblja od dva uzastopna tjedna pao ispod razine od 80 % u odnosu na razine u odgovarajućim tjednima 2019. zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19 ili drugih epidemioloških situacija ili kao izravna posljedica agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine, i da će se, na temelju prognoza Eurocontrola o zračnom prometu, to smanjenje razine zračnog prometa u odnosu na razinu u odgovarajućem razdoblju 2019. vjerojatno nastaviti, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 12.a radi izmjene postotnih vrijednosti utvrđenih u stavku 3. ovog članka te u članku 8. stavku 2., članku 10. stavcima 2. i 4. te članku 14. stavku 6. prvom podstavku u rasponu od 0 % do 70 % za bilo koje razdoblje reda letenja unutar razdoblja od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023. Primijenjena postotna vrijednost razmjerna je razini iz prognoza Eurocontrola o zračnom prometu.

Pri donošenju tih delegiranih akata Komisija uzima u obzir sve sljedeće elemente:

- (a) podatke o razinama zračnog prometa i prognozama o zračnom prometu koje je objavio Eurocontrol;
- (b) pokazatelje koji se odnose na potražnju za zračnim prijevozom putnika i tereta, uključujući kretanja povezana s rezervacijama, planiranim redovima letenja zračnih prijevoznika, veličinom flota i njihovom upotrebom te faktorima popunjenosti;

- (c) mjere javnih tijela povezane s krizom uzrokovanom bolešću COVID-19 ili drugom epidemiološkom situacijom koje dovode do znatnog učinka na razine zračnog prometa prema zračnim lukama u Uniji ili iz njih, prisilnih preusmjerenja zbog zatvaranja zračnih prostora ili zabrane zračnim prijevoznicima iz Unije da ulaze u zračni prostor treće zemlje, uzimajući u obzir savjete Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa iznesene u njezinu informativnom biltenu o područjima sukoba;
- (d) podatke Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti i Svjetske zdravstvene organizacije o bolesti COVID-19 ili drugoj epidemiološkoj situaciji kojima je svojstven visok stupanj zaraznosti i za koje je vjerojatno da će dovesti do ozbiljnog pada razine zračnog prijevoza.

S obzirom na to da zračni prijevoznici pripremaju redove letenja prije razdoblja reda letenja, Komisija nastoji donijeti te delegirane akte na temelju ovog stavka prije početka razdoblja reda letenja kako bi se zračnim prijevoznicima omogućilo planiranje redova letenja. U slučaju nepredviđenih okolnosti Komisija može donijeti te akte tijekom razdoblja reda letenja.”;

(e) umeće se sljedeći stavak:

„5.a Ako Komisija utvrdi da je zbog uništenja infrastrukture i učinka na uvjete života koji su posljedica agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine za postupnu ponovnu uspostavu zračnog prometa između Ukrajine i Unije potrebna niža stopa iskorištenosti na linijama koje prometuju prema Ukrajini ili iz nje, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 12.a radi izmjene postotnih vrijednosti utvrđenih u stavku 3. ovog članka te u članku 8. stavku 2., članku 10. staccima 2. i 4. te članku 14. stavku 6. prvom podstavku u rasponu od 0 % do 70 % za slotove koji se koriste na linijama prema Ukrajini ili iz nje za bilo koje razdoblje reda letenja unutar razdoblja od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023.

Pri donošenju tih delegiranih akata Komisija uzima u obzir sljedeće elemente:

- (a) podatke o razinama zračnog prometa i prognozama o zračnom prometu na linijama između Unije i Ukrajine koje je objavio Eurocontrol;
- (b) pokazatelje koji se odnose na potražnju za zračnim prijevozom putnika i tereta, uključujući kretanja povezana s rezervacijama i planiranim redovima letenja zračnih prijevoznika;
- (c) prisilna preusmjeravanja zbog zatvaranja zračnih prostora ili zabrane zračnim prijevoznicima iz Unije da ulaze u zračni prostor treće zemlje, uzimajući u obzir savjete Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa iznesene u njezinu informativnom biltenu o područjima sukoba.”;

(f) stavci 6. i 7. zamjenjuju se sljedećim:

- „6. Ako slijedom dugotrajnih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19 ili drugih epidemioloških situacija ili izravnih posljedica agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine to zahtijevaju krajnje hitni razlozi, na delegirane akte donesene na temelju ovog članka primjenjuje se postupak predviđen u članku 12.b.
7. U razdoblju u kojem se primjenjuje oslobođenje u vezi sa slotovima u skladu sa stavkom 3., 5. ili 5.a ovog članka zračni prijevoznici najmanje tri tjedna prije datuma planiranog korištenja stavljaju koordinatoru na raspolaganje, radi preraspodjele drugim zračnim prijevoznicima, sve slotove koje ne namjeravaju iskoristiti. Ne dovodeći u pitanje članak 10. stavke 4. i 4.a, ako koordinatoru ne stavi na raspolaganje više od tri slota iz određene serije u skladu s ovim stavkom, zračni prijevoznik ima pravo na tu cijelu seriju slotova u sljedećem jednakovrijednom razdoblju reda letenja samo ako je tu cijelu seriju slotova iskoristio ili ako se smatra da je tu cijelu seriju slotova iskoristio u skladu s člankom 10. stavkom 4.b barem 80 % vremena, bez obzira na to jesu li članak 8. stavak 2. i članak 10. stavak 2. izmijenjeni delegiranim aktom iz ovog članka.”;

5. u članku 11. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ne dovodeći u pitanje pravo na žalbu na temelju nacionalnog prava, pritužbe povezane s primjenom članka 7. stavka 2., članaka 8., 8.a i 10., članka 10.a stavka 7., članka 14. stavaka od 1. do 4. i članka 14. stavka 6. podnose se koordinacijskom odboru. Odbor razmatra predmet unutar razdoblja od mjesec dana nakon podnošenja pritužbe i, ako je moguće, daje prijedloge koordinatoru s ciljem rješavanja problema. Ako se pritužba ne može riješiti, odgovorna država članica može, tijekom dodatnog razdoblja od dva mjeseca, organizirati posredovanje predstavničke organizacije zračnih prijevoznika ili zračnih luka ili posredovanje treće strane.”;

6. u članku 12.a stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ovlašt za donošenje delegiranih akata iz članka 10.a dodjeljuje se Komisiji do 28. listopada 2023.”;

7. u članku 14. stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Ne dovodeći u pitanje članak 10. stavke 4. i 4.a, ako neki zračni prijevoznik ne može ostvariti stopu iskorištenosti od 80 % iz članka 8. stavka 2., koordinator može, nakon što sasluša dotičnog zračnog prijevoznika, odlučiti oduzeti mu dotičnu seriju slotova za preostali dio razdoblja reda letenja i staviti ih u bazu.

Ne dovodeći u pitanje članak 10. stavke 4. i 4.a, ako nakon nekog dodijeljenog vremena, koje predstavlja 20 % razdoblja važenja serije slotova, ne bude iskorišten nijedan slot iz te serije, koordinator, nakon što sasluša dotičnog zračnog prijevoznika, dotičnu seriju slotova za preostali dio razdoblja reda letenja stavlja u bazu.

Ako tijekom razdoblja od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023. koordinator, na temelju informacija kojima raspolaže, ustanovi da je zračni prijevoznik prestao obavljati letove u određenoj zračnoj luci i da više ne može iskorištavati slotove koji su mu dodijeljeni, koordinator, nakon što sasluša dotičnog zračnog prijevoznika, oduzima mu dotičnu seriju slotova za preostali dio razdoblja reda letenja i stavlja ih u bazu.

Ako tijekom razdoblja od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023. koordinator, na temelju informacija kojima raspolaže, ustanovi da zračni prijevoznik na kojeg se primjenjuju mjere ograničavanja donesene na temelju članka 29. UEU-a ili članka 215. UFEU-a, uključujući one koje su na snazi ... [datum stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni], ili zračni prijevoznik na kojeg se primjenjuje zabrana letenja unutar Unije i naveden je u Prilogu A ili Prilogu B Uredbi (EZ) br. 474/2006 ne može iskorištavati slotove tijekom znatnog dijela razdoblja letenja, koordinator, nakon što sasluša dotičnog zračnog prijevoznika, oduzima mu dotičnu seriju slotova za preostali dio razdoblja reda letenja i stavlja ih u bazu.

Međutim, ako se na zračnog prijevoznika primjenjuje zabrana letenja unutar Unije i naveden je u Prilogu A ili Prilogu B Uredbi (EZ) br. 474/2006 te ako mu je dopušteno letjeti zrakoplovom zakupljenim s posadom zračnog prijevoznika čije operacije nisu spriječene takvim mjerama ograničavanja i na kojeg se ne primjenjuje takva zabrana letenja, četvrti podstavak ovog stavka ne primjenjuje se na slotove tog prijevoznika, pod uvjetom da se poštuju sigurnosna pravila koja se primjenjuju u Uniji.”.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu

Za Europski parlament

Predsjednica

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica